

18/0525/5

Antopäivä
13.9.2018

Diaarinumero
07475/17/4103

Asia

Asemakaavaa koskeva valitus

Valittajat

Asunto Oy Ristonsato ja Asunto Oy Kehäsato

Päätös, josta valitetaan

Vantaan kaupunginvaltuusto 25.9.2017 § 12

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 93. kaupunginosan (Vaarala) Lähdepuiston asemakaavamuutoksen 002239 ja tonttijaon.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Päätös on palautettava kaupungille uudelleen käsiteltäväksi Lähdepuistonkujan katualueen sijainnin osalta.

Vuorovaikutus on kaavaa valmisteltaessa toteutunut puutteellisesti. Asunto-osakeyhtiöitä ei ole kuultu tasapuolisesti ja prosessissa on loukattu yhdenvertaisuuden periaatetta. Valittajat viittaavat aiemmissa muistutuksissaan lausumaansa.

Ensimmäisessä kaavaehdotuksessa katu uudelle asuinalueelle oli sijoitettu Asunto Oy Martinsadon viereen itä-länsisuuntaisesti (eteläinen katuyhteys). Nähtävilläolon jälkeen pidetyssä kokouksessa asukkaat, joiden etua asia koski, vastustivat suunnitelmaa. Muutetussa kaavaehdotuksessa, joka on nyt hyväksytty, Lähdepuistonkuja on sijoitettu Asunto Oy Ristonsadon ja Asunto Oy Kehäsadon tontin ja hulevesiä kokoavan avo-ojan viereen mahdollisimman lähelle Asunto Oy Ristonsadon B-, C- ja F-taloja sekä Kehäsadon A-taloa. Kadun liikenne lisää huomattavasti saasteita ja melua näiden talojen asukkaille. Tarkoituksenmukaisinta olisi haittojen välttämiseksi sijoittaa katu mahdollisimman lähelle Kehä III:n meluaitaa.

Maaperä on kaava-alueella suurelta osin savea, jonka leikkauslujuus on pieni ja vesipitoisuus korkea. Maaperä on kokoonpuristuvaa ja kantavuudeltaan huonoa. Uudet rakennukset on perustettava betonipaalujen varaan. Myös pihalueiden kantavuutta on lisättävä esirakentamisella. Päätetty katuyhteys tulee rakentaa normaalit katu- ja tieverkolle asetetut kantavuusnormit täyttäväksi ja pohjan vahvistamiseen joudutaan käyttämään syvästabilointia. Lähdepuistonkujan rakentaminen eteläisen vaihtoehdon mukaan tuottaisi vähemmän häiriöitä ja vahinkoa, koska osa kadusta voidaan perustaa kantavalle maalle.

Hyväksytyssä kaavassa on korostettu Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-alueita. Suoja-alue ei estä kadun rakentamista eteläistä linjausta noudattaen. Suoja-alueelle saa rakentaa ja rakennetaan jatkuvasti, kun annettuja määräyksiä noudatetaan. Eteläiselle katuyhteydelle löytyy vaihtoehtoja, joissa maaperä on tienrakennukseen savikkoa parempaa ja viheraluetta jää riittävästi lähimpien rivitalojen ja uuden kadun väliin. Eteläinen katuyhteys mahtuu hyvin kaava-alueelle.

Lähdepuistonkujan pohjoisen katuyhteyden rakentaminen HSY:n jätevedenpumppaamon viereen vanhojen johtojen päälle on uhkarohkea toimenpide. Putkien rikkoutuminen aiheuttaa asutukselle suurta haittaa ja vahinkoa sekä katkaisee korjausaikana todennäköisesti liikenteen. Tien rakentaminen lienee mahdollista vasta, kun putkistot on uusittu ja kestävästi tuettu. Kun saneeraus-työn kustannukset lisätään Lähdepuistonkujan kustannusarvioon ja sitä verrataan eteläiseen vaihtoehtoon, eteläinen vaihtoehto on selvästi edullisempi.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kaupunginhallitus on antanut lausunnon. Lausunnosta ilmenee muun ohella, että asemakaavassa on valitsemalla Lähdepuistonkujalle nykyisen asutuksen pohjoisesta kiertävä linjaus jätetty virkistysalue rauhaan tuleviltakin katualueen kaksipuolisen hyödyntämisen mahdollisuuksilta. Alustavat kustannuslaskelmat eivät tuottaneet merkittävää eroa katuvalintoille. Katurakentamiseen liittyvät häiriöt selvitetään ennen rakentamisvaihetta. Katusuunnittelun, kustannusarvion ja vaihtoehtojen valinnan aikana on otettu huomioon maaperä ja runkolinjojen sijainnit.

Valittajat ovat antaneet vastaselityksen. Vastaselityksessä on muun ohella todettu, että Lähdepuiston kaavamuutoksen vireilletulosta on tiedotettu sähköpostitse isännöitsijöille. Valittajilla ei ole ollut huomauttamista suunnitelmaan sen nähtävilläoloaikaan 7.-30.4.2014, koska muutosalueelle suunniteltu tieyhteys oli osoitettu alkamaan Lähdepuistontien eteläosan kääntöpaikalta. Lausunnon mukaan 30.11.2015 järjestetty tilaisuus olisi ollut asukastilaisuus. Kyse oli kuitenkin Vaarala-seuran syyskokouksesta, jossa kaavoitusinsinööri piti tilannekatsauksen. Valittajayhtiöt eivät ole seuran jäseniä. Vaarala-seura on vastustanut rakentamista ja eteläistä katuyhteyttä. Asukastilaisuudesta 14.4.2016 oli tiedotettu Vantaan Sanomissa, kaupungin internetsivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Ilmaisjakelulehti Vantaan Sanomia ei kuitenkaan jaeta, mikäli mainosjakelu on kielletty. Tiedon saaminen kaupungin verkkosivuilta tai sosiaalisesta mediasta on sattumanvaraista. Muutosalueen rajanaapureina oleville valittajille olisi tullut tiedottaa muutoksesta sähköpostilla tai kirjeitse.

Tilaisuudessa 14.4.2016 on esitelty muutettu katulinjaus valittajayhtiöiden tonttien rajoja hipoen. Valittajien vaatimuksesta on 24.5.2016 järjestetty maastokävely, jolloin valittajilla on tosiasiallisesti ollut mahdollisuus lausua mielipiteensä katuyhteydestä. Tuolloin ilmeni, että asiassa oli jo päädytty pohjoisen katuyhteyden kannalle. Myöskään valittajien kannanotoilla ja muistutuksilla ei ole ollut mitään vaikutusta.

Katuyhteyden sijoittaminen Lähdepuistontien pohjoispäähän merkitsee sitä, että kadun alle jää suosittu ulkoilureitti ja että puusto, joka antaa suojaa valittajayhtiöiden asukkaille Kehä III:n melua ja pölyä vastaan, joudutaan alueen ahautauden vuoksi kaatamaan. Myös HSY on lausunnossaan pitänyt parempana eteläistä linjausta, sillä pohjoinen katulinjaus on maaperän heikon kantavuuden vuoksi ongelmallinen jätevedenpumppaamolle ja vesihuollon runkolinjoille.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 3 momentin mukaan asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n 1 momentin mukaan kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (*osallinen*), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n 1 momentin mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Saman pykälän 3 momentin mukaan kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Ilmoittaminen voi

tapahtua myös kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä. Vireilletulosta tiedottamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n 1 momentin mukaan kaavaehdotus on asetettava julkisesti nähtäville. Nähtäville asettamisesta on tiedotettava kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Kunnan jäsenille ja osallisille on varattava tilaisuus esittää mielipiteensä asiassa (*muistutus*).

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n 1 momentin mukaan asemakaavaehdotus on pidettävä kunnassa julkisesti nähtävänä vähintään 30 päivän ajan. Vaikutukseltaan vähäistä asemakaavan muutosta koskeva ehdotus on kuitenkin pidettävä nähtävänä vähintään 14 päivän ajan. Pykälän 3 momentin mukaan nähtäville asettamisesta ja oikeudesta muistutuksen tekemiseen on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan, jollei asian merkittävyys edellytä laajempaa tiedottamista.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n 1 momentin mukaan maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:ssä tarkoitettu tilaisuuden varaaminen osallisille mielipiteensä esittämiseen kaavaa valmisteltaessa voidaan tehdä asettamalla valmisteluaineisto nähtäville ja varaamalla tilaisuus esittää mielipide määräajassa kirjallisesti tai suullisesti taikka erityisessä kaavaa koskevassa tilaisuudessa taikka muulla sopivaksi katsottavalla tavalla. Tässä yhteydessä voivat mielipiteensä esittää myös muut kunnan jäsenet. Pykälän 2 momentin mukaan tilaisuuden varaamisesta mielipiteen esittämiseen tiedotetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetulla, osallisten tiedonsaannin kannalta toimivalla tavalla. Jollei muuta tiedottamista pidetä asian laatu huomioon ottaen sopivana, asiasta on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus on kuitenkin aina julkaistava vähintään yhdessä paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

Kaavamuutosalue, kaavamuutoksen tavoitteet ja alueen kaavallinen tilanne

Asemakaava-alue sijaitsee Vantaan Vaaralassa Kehä III:n eteläpuolella Vaaran vanhan asuntoalueen itäpuolella. Alue on metsittynyttä niittyä ja peltoa. Kaavamuutoksen tavoitteena on toteuttaa suunnittelualueelle kerros- ja pientaloalue.

Vantaan yleiskaava 2007:ssä suunnittelualue on matalaa ja tiivistä asuntoaluetta (A2). Alueelle saa rakentaa ensisijaisesti pienkerrostaloja ja kytkettyjä pientaloja. Voimassa olevassa asemakaavassa alue on pääosin puistoa (VP/P) ja pohjoisosaltaan suojaviheraluetta (EV).

Kaavamuutoksen sisältö

Asemakaavamuutoksessa suunnittelualueen keskiosaan on osoitettu asuinrakennusten korttelialue (A), jolla suurin sallittu kerrosluku on II, ja asuinkekerrostalojen korttelialue (AK), jolla suurin sallittu kerrosluku on V, sekä autopaikkojen korttelialueita (LPA). Kaava-alueen koillisosan korttelialueiden ja Kehä III:n välissä on suojaviheraluetta (EV). Suunnittelualueen pohjoisosasta Lähdepuistontieltä on osoitettu Lähdepuistonkuja katualue suojaviheralueen läpi

asuinkortteleiden alueelle. Kaava-alueen etelä- ja länsiosa on lähivirkistysaluetta (VL).

Oikeudellinen arviointi

Hallinto-oikeuden toimivalta

Kuntalain 135 §:n 2 momentin mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa; tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Kaavan hyväksyvällä kunnan toimielimellä on kunnan itsehallinnon perusteella ja maankäyttö- ja rakennuslain asettamissa rajoissa lähtökohtaisesti oikeus päättää siitä, minkälainen kaava suunnittelualueelle laaditaan. Kunnalla on tällöin harkintavaltansa rajoissa mahdollisuus muun ohella päättää liikenneyhteyksien järjestämisestä suunnittelualueelle.

Koska kunnallisvalitusta ei voi tehdä tarkoituksenmukaisuusperusteella, hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu tutkia päätöksen tarkoituksenmukaisuutta eikä siis sitä, olisiko jokin muu maankäytöllinen ratkaisu, kuten kadun sijoittaminen valituksessa esitetyn mukaisella tavalla kaava-alueen eteläosaan, parempi kuin tehty kaavaratkaisu. Hallinto-oikeus ei myöskään voi muuttaa kunnan toimielimen hyväksymää kaavaa muissa kuin maankäyttö- ja rakennuslain 203 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa, joista ei nyt ole kysymys. Hallinto-oikeus tutkii siten tässä asiassa vain sen, onko asemakaavan muutoksen hyväksymistä koskeva kaupunginvaltuuston päätös valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastainen.

Vuorovaikutusmenettelyä koskevat valitusperusteet

Asemakaavamuutoksen laatiminen on tullut vireille 7.4.2014 ja hankkeesta on tiedotettu kaupungin internetsivuilla, Vantaan asukaslehdessä / Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Ensimmäinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut julkisesti nähtävillä 7.4.-30.4.2014. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan se lähetetään suunnitelman 4.3.1 kohdassa määritellyille osallisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisen osallisten kuulemisen lisäksi alueen asukkaille on järjestetty asukastilaisuudet 30.11.2015 ja 14.4.2016 sekä asukaskävely 24.5.2016, johon on osallistunut valittajayhtiöiden asukkaita. Kaavaselostuksen ilmenevän mukaan hankkeesta esitettiin yhteensä 24 mielipidettä ja niiden johdosta suunnitelmaa muutettiin. Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma valmistui 4.11.2016 ja on ollut nähtävillä 4.11.-20.11.2016. Päivitettyssä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan muun ohella, että asuinalueelle tulevan uuden kadun vaihtoehdot (eteläinen tai pohjoinen) tutkitaan ja että suunnittelualueen rajausta on sen vuoksi laajennettu huoltoaseman ja Lähdepuiston pohjoisosan suuntaan. Päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta esitettiin yhteensä 15 mielipidettä ja muiden ohella Asunto Oy Ristonsadon asukkaat ovat antaneet siitä mielipiteensä. Asemakaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 5.4.-4.5.2017 ja valittajat ovat antaneet siitä muistutuksensa.

Valittajien mukaan ne ovat saaneet tiedon asemakaavamuutoksen vireilletulosta yhtiöiden isännöitsijöille osoitetuilla sähköpostiviesteillä, mutta myöhemmin järjestetyistä asukastilaisuuksista ei ole valittajille erikseen tiedotettu, minkä vuoksi ne eivät ole olleet riittävän ajoissa tietoisia kaavaehdotukseen tehdyistä muutoksista.

Hallinto-oikeus toteaa, että tilaisuuden varaamisesta mielipiteen esittämiseen on saadun selvityksen mukaan tiedotettu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetulla ja osallisten tiedonsaannin kannalta toimivalla tavalla. Asemakaavaehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti nähtävillä. Valittajilla on ollut tilaisuus esittää kantansa kaavasunnitelmasta myös kadun linjausvaihtoehtojen osalta päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman johdosta tapahtuneen kuulemisen yhteydessä sekä myöhemmin vielä kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä, minkä valittajayhtiöt tai niiden osakkaat taikka asukkaat ovat tehneetkin. Valituksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden vuoksi asemakaavamuutosta laadittaessa noudatettu menettely ei täyttäisi maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämiä vuorovaikutusta koskevia vaatimuksia.

Siltä osin kuin valituksessa on vedottu siihen, ettei esitettyjä mielipiteitä ja tehtyjä muistutuksia ole otettu huomioon, hallinto-oikeus toteaa, että kaavoitusmenettelyyn liittyvän vuorovaikutuksen pääasiallisena tarkoituksena on mahdollistaa asiaan osallisten mielipiteiden saattaminen kaavoittajan tietoon ja turvata maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n tavoite osallistumismahdollisuudesta kaavan valmisteluun. Osallistumista ja vuorovaikutusta koskevalla sääntelyllä ei rajoiteta valtuuston toimivaltaa päättää kaavan sisällöstä maankäyttö- ja rakennuslain ja muiden lakien asettamissa rajoissa. Vuorovaikutusmenettelyllä ei myöskään sidota kaavan sisältöä kuulemisten yhteydessä esitettyihin mielipiteisiin. Se, etteivät esitetyt mielipiteet ja annetut muistutukset ole johtaneet kaavaehdotuksen muuttamiseen, ei tee menettelyä lainvastaiseksi.

Asemakaavan sisältöä koskevat valitusperusteet

Valittajat ovat esittäneet, että Lähdepuistonkujan sijoittaminen valittajien kiinteistöjen ja Kehä III:n väliselle suojaviheralueelle lisää asuinalueen melua ja ilmansaasteita.

Kaavaselostuksen mukaan alueelle tulee noin 340 uutta asuntoa ja alueen asukasmäärä lisääntyy noin 700:lla uuden alueen rakentamisen myötä. Selostuksen mukaan ympäristöhäiriöiden osalta alueen mitoittavana tekijänä on Kehä III:n liikennemelu ja liikenteen tuottamat pienhiukkaset. Hallinto-oikeus toteaa, että asemakaavamuutosta varten laaditussa meluselvityksessä (Ramboll 2016) ei tutkittu alueen sisäisen ajoneuvoliikenteen aiheuttamaa melua, vaan arvioitiin Kehä III:n ja suunnitellun pikaraitiotien aiheuttamaa melutasoa suunnittelualueella. Lähdepuistonkuja on päättyvä asuntokatu, jolla ei ole läpi-ajoliikennettä ja ajonopeudet ovat pienet. Alueen vallitseva melutilanne ja myös uuden asutuksen suhteellisen vähäinen määrä huomioon otettuna Lähdepuistonkujan liikenteestä ei voida arvioida aiheutuvan maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 3 momentissa tarkoitettua elinympäristön laadun merkityksellistä heikkenemistä tai kohtuutonta haittaa.

Kadun rakentamiseen liittyvät tekniset kysymykset, kuten maaperäolosuhteiden asettamat vaatimukset ja alueella sijaitsevien putkien ja johtojen tai alueen läheisyydessä sijaitsevien kunnallisteknisten laitteiden huomioon ottaminen, ratkaistaan katusuunnitelman yhteydessä tai kadun muun teknisen toteuttamisen yhteydessä. Niiden osalta valituksessa ei ole esitetty sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat esteenä kadun linjaukselle kaavassa hyväksytyllä tavalla.

Valituksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella kaavan hyväksymistä koskevaa päätöstä voitaisiin pitää virheellisessä järjestyksessä syntyneenä, asemakaavan sisältövaatimusten vastaisena tai muutoin lainvastaisena. Valitus on tämän vuoksi hylättävä.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut ja
Kuntalaki 135 §
Maankäyttö- ja rakennuslaki 50 §

Muutoksenhaku

Maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n (976/2017) 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupan.

Valitusosoitus on liitteenä (HLL valituslupa julkipanon jälkeen 01.16).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Markku Setälä, Ilkka Hartikainen (t) ja Riikka Valli-Jaakola.

Esittelijäjäsen

Riikka Valli-Jaakola

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös Asunto Oy Ristonsato ja Asunto Oy Kehäsato/
Tomi Mattila
Oikeudenkäyntimaksu 250 euroa (yhteisvastuullisesti)
(Tuomioistuinmaksulaki 2 §)
Tiedote oikeudenkäyntimaksusta korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Jäljennös

Vantaan kaupunginhallitus

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tiedoksi sähköisesti ympäristöministeriölle oikeuskäytännön seurantaan varten

Jäljennöksen oikeaksi todistaa:

Krista Lappalainen
notaari

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta **valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusoikeuden rajoittaminen

Hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhteneväisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
 - 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
 - 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.
- Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen, jolloin päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun se on annettu. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä myös sähköistä asiointipalvelua käytettäessä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- perusteet, joilla valituslupaa haetaan
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen on laatinut joku muu henkilö, on valituskirjelmässä mainittava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:	Käyntiosoite:
PL 180	Fabianinkatu 15
00131 HELSINKI	Helsinki

Faksi: 029 56 40382

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

BESVÄRSANVISNING

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom skriftliga besvär hos **högsta förvaltningsdomstolen** om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Begränsning av besvärsrätten

Enligt 13 § 2 mom. förvaltningsprocesslagen skall besvärstillstånd beviljas om

- 1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,
- 2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om
- 3) det finns något annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstiden

Detta beslut har meddelats efter anslag, och den som saken gäller anses ha fått del av beslutet när det meddelades.

Besvär skall anföras **inom 30 dagar från dagen för delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut**, sagda dag inte medräknad.

Inlämnande av besvärsskriften

Besvärsskriften, i vilken ansökan om besvärstillstånd skall ingå, skall inom besvärstiden tillställas **högsta förvaltningsdomstolen**. Besvärshandlingarna skall även vid användning av e-tjänsten vara framme senast den sista dagen av besvärstiden före utgången av ämbetsverkets öppettid.

Besvärsskriftens innehåll och undertecknande

I besvärsskriften, i vilken även ansökan om besvärstillstånd ingår, skall

- uppges ändringssökandens namn och hemkommun
- den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden
- det beslut i vilket ändring söks
- de grunder på vilka besvärstillstånd borde beviljas
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- de grunder på vilka ändring yrkas.

Besvärsskriften skall egenhändigt undertecknas av ändringssökanden, hans lagliga företrädare eller ombud. Om ändringssökandens talan förs av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, skall i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

Besvärsskriftens bilagor

Till besvärsskriften skall fogas

- förvaltningsdomstolens beslut i original eller kopia
- de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Ett ombud skall, om han inte är en advokat, ett offentligt rättsbiträde eller ett rättegångsbiträde med tillstånd, föga en fullmakt till besvärsskriften.

Högsta förvaltningsdomstolens adress

Postadress:	Gatuadress:
PB 180	Fabiansgatan 15
00131 HELSINGFORS	Helsingfors

Fax: 029 56 40382

E-post: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

E-tjänst: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>